

Pels camins de l'Alt Camp

12

*Entre
Mont-ral
i Farena*

Text i fotografia: Enric Fonts i Ferrer
Revisió lingüística: Pep M. Canela i Cunillera
i Servei de Català de l'Alt Camp
Mapa: Institut Cartogràfic de Catalunya
Coordinació: Servei Comarcal de Turisme
del Consell Comarcal de l'Alt Camp

Nota: Qualsevol descripció fixada en un mitjà escrit queda limitada en un espai i en un temps concret. La pròpia evolució del paisatge i l'activitat humana faran que algunes de les explicacions puguin perdre vigència en el decurs del temps.

12. Entre Mont-ral i Farena

En aquesta excursió us proposem de seguir un petit tram del sender PR-C 20* entre Mont-ral i Farena. Es tracta del recorregut lineal que enllaça aquests dos bonics pobles de les muntanyes de Prades, la qual cosa significa que haurem d'anar i tornar pel mateix camí. Cal que ho tinguem en compte a l'hora de fer la previsió del temps de què disposem i de les ganes de trescar que tinguem.

Partirem de Mont-ral (888 m), encimbellat en un turó des d'on s'albiren impressionants panoràmiques, deixarem enrere la vall del Glorieta i ens endinsarem a la vall del riu Brugent, més àmplia i llarga que l'anterior, la qual alberga nombrosos masos i llogarets, fins no fa gaires anys habitats i actualment deixats a la sort del temps. Passarem pel mas d'en Verd i per sota de la Cadeneta tot resseguint l'antic camí empedrat que ens conduirà fins a Farena (618 m). Aquest petit vilaró, situat al cor de les muntanyes de Prades, és un dels més bonics del país, amb carrers ben conservats, les cases velles restaurades amb molt de gust, la petita esglésiola romànica i el Castellot. Tot plegat, un indret acollidor i de gran bellesa.

** Els senders de petit recorregut estan senyalitzats amb marques blanques i grogues al llarg de tot el camí. El PR-C 20 és un d'aquests nombrosos senders abalisats que recorren Catalunya. Va de l'Albiol, al Baix Camp, fins als Cogullons, a la Conca de Barberà; uneix el GR 65-5 (camí de Sant Jaume) amb el GR 171 en 21 quilòmetres, aproximadament, i ens permet fer la travessa del sector més oriental de les muntanyes de Prades utilitzant els camins senyalitzats amb la garantia d'arribar a bon terme.*

El poble de Mont-ral

12. Entre Mont-ral i Farena

Temps

Distància

0:00
Parcial

0:00
Total

0,000
Parcial

0,000
Total

Mont-ral (888 m). *Municipi que se situa a la cara de llevant d'un turó coronat per l'església de Sant Pere ad Vincula, d'estructura romànica i campanar del s. XVIII. L'església confereix al poble la característica silueta visible des de molts punts de les muntanyes de Prades i esdevé un impressionant mirador situat a 888 metres. Dispersos per l'extens terme municipal, els poblets de Farena, l'Aixàviga, el Bosquet i la Cadeneta i els masos de Cabrera, tots ells situats en indrets de sorprenent bellesa que mereixen ser visitats.*

Hi trobarem serveis de bar, restaurant, forn de pa i refugi.

Pels camins de l'Alt Camp

Plaça Major de Mont-ral, situada just al final de la carretera que ens ha portat fins a l'inici de la part vella del poble. Aquí podem aparcar el cotxe; hi trobarem l'edifici de l'ajuntament i diverses cartelleres informatives del municipi i de la comarca. Seguint pel carrer principal, el Major, veurem el refugi Musté-Recasens, propietat del Centre de Lectura de Reus. Si continuem pel carrer de l'Església ens podem arribar a l'església romànica de Sant Pere ad Vincula, bastida al cim del turó, d'on gaudirem d'una esplèndida panoràmica.

La caminada, però, la començarem a la plaça de la Vila: agafarem el carrer de la Font en direcció oest i a tan sols vint metres trobarem una petita placeta amb un pal indicador de senderisme. A l'esquerra, el GR 7 se'n va cap a Arbolí, mentre que el PR-C 20 marxa cap a Alcover; a la dreta, el GR 7 s'adreça vers la Riba i el PR-C 20, cap a Farena. Nosaltres seguim al front en direcció a Farena.

0:02 0:02

0,200 0,200

Era de Mont-ral (pal indicador). Deixem el GR 7 que marxa pel camí de la Font, a la dreta. Traspassem l'esplanada de l'Era fins al final, on trobem la bifurcació de la Foradada i els Motllats (cap a l'esquerra, pel camí amb forta pujada), i de Farena, cap on ens dirigim (a la dreta, pel camí amb lleu baixada). Seguirem en tot moment i fins a la destinació les marques blanques i grogues del PR-C 20. Entrem al bosc, però encara es poden veure petites clarianes amb fenàs que fins no fa massa havien estat parades de conreu.

0:01 0:03

0,100 0,300

Cadena. Seguim avall per la pista. A l'esquerra surt un sender que planeja bosc enllà; poc més endavant passem a tocar d'un petit cobert.

0:03 0:06

0,200 0,500

Sender a l'esquerra. Trobem un camí carreter poc visible, a l'esquerra, que deixem. Fem deu metres més per la pista i, tot seguit, agafem el sender que surt a l'esquerra. Es tracta de l'antic camí d'abast de Mont-ral a Farena.

Els camins d'abast o de ferradura són aquells que van ser construïts perquè hi poguessin circular animals de càrrega amb alforges. Són els més freqüents en zones de muntanya, allà on cal superar importants desnivells. La seva amplada sol oscil·lar entre els 0,80 m i

12. Entre Mont-ral i Farena

1,80 m. En la construcció d'aquests camins és molt habitual trobar-hi elements de pedra seca, com ara els murs que delimiten el camí o que suporten la plataforma, o bé els empedrats dels trams més drets i més transitats. També és força habitual trobar indrets on la roca ha estat picada i rebaixada per fer-hi passar el camí.

(Rafael López-Monné. A peu per les comarques de Tarragona. Vol. 1, Col·lecció de Ferradura, Arola Editors, 2005.)

Senyals de PR

A través d'un bosc ombrívol

Pels camins de l'Alt Camp

En alguns trams encara podrem observar l'empedrat del terra i els marges de protecció o de delimitació amb les finques de la vora. Anirem pràcticament paral·lels a la pista que, com en el tram que hem fet fins ara, s'ha menjat l'antic camí.

Comencem a caminar pel sender i retrobem la pista, però la deixem a la dreta per seguir, per la vora del marge esquerre, l'antic camí que penetra en una exuberant boixeda.

0:06 0:12

0,400 0,900

Pista. La prenem cap a l'esquerra (oest) i ens acompanyarem d'alzines, rojalets (també anomenat pi roig o melis o rojal) i boixos.

0:04 0:16

0,250 1,150

Sender (807 m, pal). Tornem al camí d'abast, que aquí ha estat respectat per les màquines i passa a tocar de la nova pista, oberta fonamentalment per extreure la fusta de la zona.

0:04 0:20

0,230 1,380

Pista. Ara la seguirem per l'esquerra uns cent metres; després inicia una baixada més pronunciada.

0:01 0:21

0,100 1,480

Sender. Tornem a abandonar la pista i ens incorporarem novament per l'esquerra al vell camí de ferradura. En aquest punt trobem un pal indicador i un petit forat fet per treure terra amb l'objectiu d'anivellar la pista. Si ha plogut, s'hi entolla l'aigua, cosa que ens pot dificultar l'accés al sender.

0:04 0:25

0,250 1,730

Encreuament amb la pista. La traspassem i continuem al front per l'altre costat. En aquest tram, que fins no fa massa estava completament embrossat i era impracticable, el camí va entaforat entre marges i una espessa vegetació, talment com si es tractés d'un túnel. La pista avança una mica per sota nostre.

0:02 0:27

0,150 1,880

Pista. Seguim recte avall (dreta).

12. Entre Mont-ral i Farena

Temps 1 h 24'

Dificultat

6,050 km

Distància

12. Entre Mont-ral i Farena

0:01 0:28

0,050 1,930

Sender (755 m, pal). El retrobem a l'esquerra i deixem definitivament la pista que baixa fins a trobar la carretera de Capafonts a Mont-ral. En el primer moment el camí va planejant, però aviat comença a ser més dreturer. El traçat d'aquesta baixada no correspon a l'antic camí sinó que s'ha obert recentment.

0:06 0:34

0,420 2,350

Carretera TV-7041 (700 m, pal). Entre Mont-ral i Capafonts. Saltem a la carretera. La seguim vint metres a la dreta i, tot seguit, l'abandonem i prenem un corriol que neix a l'esquerra i supera el terraplè per unes escales de troncs. El camí continua en fort descens i, moltes vegades, sender i aigua corren junts fins a trobar el torrentet del mas d'en Verd, que més avall s'anomena barranc de la Coma.

Abans de creuar la carretera, trobem la font de l'Escopeta o d'en Terror, amb un monòlit commemoratiu de la recuperació d'aquest camí.

0:01 0:35

0,100 2,450

Camí carreter d'accés a les parades de conreu. L'agafem i seguim endavant.

0:01 0:36

0,050 2,500

Torrent de la Coma. Si no hi ha molta secada, sol dur aigua. El travessem i seguim pel camí carreter, ara més fressat.

0:03 0:39

0,200 2,700

Mas d'en Verd (692 m), a l'esquerra del camí. Avancem en direcció nord i passem pel davant mateix dels edificis del mas. La casa principal es conserva en força bon estat, però els edificis annexos, destinats a magatzems o corrals, comencen a patir les conseqüències de l'abandonament. Mantenir en bon estat un mas tan gran en un indret com aquest representa un gran esforç per als propietaris, sobretot si no hi fan vida permanent, ja que, a més de les inclemències del temps, han de lluitar contra els espolis que pateixen tot sovint.

Aviat girem cap a l'est i ens encarem al mas d'en Feliu, que queda a l'altre costat de la barrancada.

Font de l'Escopeta

Mas d'en Verd

Els masos de la Cadeneta

12. Entre Mont-ral i Farena

0:04 0:43

0,300 3,000

Línia elèctrica. Passem per sota els fils de la línia elèctrica que duu el corrent a diversos masos i a la Cadeneta. Girem 180° i ens allunyem del torrent de la Coma. En el mateix colze de la pista deixem, a mà dreta, un caminal esborrat cap al mas d'en Feliu. Anem de cara als masos de la Cadeneta. Així que avancem, el pas es va estrenyent fins a convertir-se en senderó. Malgrat l'impacte visual que produeix la línia i la neteja de vegetació de la franja de seguretat, l'arribada de la llum a aquests masos, l'any 2002, va suposar una important millora.

0:03 0:46

0,250 3,250

Barranc del mas d'en Piquer (659 m). El passem a gual. Uns metres més endavant el camí torna a ser carreter.

0:05 0:51

0,350 3,600

Encreuament, pista travessera (pal). Ens hi incorporem i girem a l'esquerra (nord-oest). La branca de la dreta va cap a la roca Monera. Som a la banda solana del barranc i la vegetació que ens envolta és de garriga.

Sender empedrat

Pels camins de l'Alt Camp

0:01 0:52

0,050 3,650

Sender. Fem cinquanta metres escassos per la pista i prenem un sender que neix a la dreta, entre les argelagues. Al davant podem veure l'imponent mola de Roquerola, que aviat deixarem de veure perquè entrarem al bosc.

0:02 0:54

0,150 3,800

Pista. Traspassem una pista travessera de desemboscar i continuem pel sender de l'altre costat.

0:01 0:55

0,100 3,900

Pista. La seguim per la dreta (nord-oest). Per una clariana del bosc, a mà esquerra, sobresurten, enfilats dalt del turó, els masos de la Cadeneta.

0:07 1:02

0,500 4,400

Esplanada i carretera (710 m) (pal). Arribem a una esplanada d'on parteixen diversos camins. Agafem el de l'esquerra, que va cap a la carretera de la Cadeneta a Farena, a vint metres mal comptats; la creuem i continuem pel camí de carro de l'altre costat. Un xic més endavant, trobem un cartell llampant de color groc que avisa de la presència d'abelles.

0:03 1:05

0,200 4,600

Bifurcació revessa. Deixem el camí planer per on veníem, que s'ha anat estrenyent a poc a poc, per trencar, a la dreta, pel sender de baixada, que va en contra de la direcció que seguíem cap a la Cadeneta, que és molt a prop.

Hem agafat l'antic camí de ferradura de Farena a la Cadeneta. Aquest tram està molt ben conservat; hi veurem marges de contenció, empedrats, graons, trilles, etc.

0:06 1:11

0,450 5,050

Carretera (665 m) (pal). Saltem a la carretera, la travessem i baixem fort pel terraplè de contenció del ferm de la carretera. Retrobem de nou l'antic camí d'abast, que va planejant en lleu baixada. Passem arrapats pel peu dels cingles de la roca Blanca, que s'alcen imponents per sobre nostre. El terra està empedrat i amb esglaons.

12. Entre Mont-ral i Farena

La font Calenta

Comença una forta baixada. El camí, intel·ligentment, s'adapta al relleu del terreny: fa ziga-zagues i evita els forts desnivells que els animals carregats amb les sàrries no podien superar. Siguem, doncs, intel·ligents i evitem agafar les dreces que, més que senders, semblen escórrecs d'aigua i l'únic que guanyarem serà malmetre el camí o, en el pitjor dels casos, prendre mal.

0:07 1:18

0,500 5,550

Carretera (pals). Retrobem la carretera i la seguim cap a la dreta. Veiem per primera vegada el poble de Farena.

0:04 1:22

0,300 5,850

Pont (590 m) sobre el riu Brugent. Acabada la tanca de protecció del costat dret (pal), deixem la carretera i saltem a la vora d'una parada. Hem de tirar un xic enrere i passar entre el terraplè de la carretera i la tanca de xiprers que limiten la parada. Arribats a la vora del curs del riu i davant d'un arbre

Pels camins de l'Alt Camp

de proporcions espectaculars, girem a l'esquerra fins a trobar un camí pavimentat. Abans, trobem un cartell arran de terra que indica la font Calenta, que és allí mateix. S'hi accedeix per unes escales.

0:01 1:23

0,100 5,950

Camí pavimentat. Arribem a un camí pavimentat i el seguim cap a l'esquerra. Som a sota mateix del morrot que guaita al riu, on s'alça Farena.

0:01 1:24

0,100 6,050

Farena (630 m). *Farena és un nucli poblat situat en un eixamplament del riu Brugent que ofereix un paisatge únic. Les cases que formen el poble estan rehabilitades i mantenen la forma originària de vila closa, amuntegades en un turó encapçalat per l'església de Sant Andreu, originària de l'època romànica. El poble sembla talment extret d'un pessebre.*

Hi trobarem servei de bar, restaurant i allotjament rural.

Trobem, a mà dreta, una caseta de registre del clavegueram amb una placa a la paret que recorda la data d'inauguració de la xarxa pública de clavegueres. Entrem al poble pujant per les escales del carrer de la Font, que ens durà fins a la plaça Vella. Ara ja es tracta que nosaltres mateixos fem la descoberta del poble.

Farena

Consell Comarcal de l'Alt Camp

Passeig de l'Estació, 42, baixos • 43800 Valls
Tel. 977 60 62 87 • Fax 977 61 30 71
www.altcamp.cat
consell@altcamp.cat

Perpetuar el llegat
de la Biblioteca de Tortosa

Alt Camp - Conca de Barberà - Segrià

Pacte de Santes Creus

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

Unió Europea

Fons Social Europeu

Consell Comarcal
de la Conca
de Barberà

Museu d'Història
de Catalunya

CONSELL COMARCAL
DE L'URGELL

Diputació de Lleida

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, PESCA
Y ALIMENTACION

Consorci
de desenvolupament
de l'Alt Camp

